

Motion till riksdagen 2019/20:3521

av Johan Forssell m.fl. (M)

med anledning av prop. 2019/20:109 Kamerabevakning i kollektivtrafik och apotek – ett enklare förfarande

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka möjligheterna till kamerabevakning och om att samhällets och allmänhetens intresse av trygghet och av att brott klaras upp ska ges en ökad tyngd då ny lagstiftning utformas om kamerabevakning, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en utredning för att utreda om tillståndsplikten för att bedriva kamerabevakning bör slopas för kommuner och regioner och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

För att öka tryggheten och se till att fler brott klaras upp bör möjligheterna till kamerabevakning förstärkas. Förslagen i propositionen om att slopa tillståndsplikten för kamerabevakning i och i anslutning till kollektivtrafik samt på apotek är steg i rätt riktning men inte tillräckligt.

Dagens möjlighet till kamerabevakning på platser dit allmänheten har tillträde bör förstärkas. Lagstiftningen bör rent allmänt anpassas till en ny verklighet där avvägningen mellan trygghet och brottsupplärning å ena sidan och integritet å andra sidan måste förändras. Den största integritetskränkningen är att bli utsatt för brott. Intresset av trygghet och av att brott klaras upp måste därför väga tyngre än vad det gör i dag.

Sedan årsskiftet får Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, Tullverket och Kustbevakningen bedriva kamerabevakning i brottsbekämpningen utan tillstånd från Datainspektionen, och nu föreslås att tillståndsplikten slopas även för kollektivtrafik och apotek. Moderaterna menar att regeringen bör överväga att även stärka möjligheten för kommu-

ner och regioner att bedriva kamerabevakning på allmän plats och andra platser dit allmänheten har tillträde i brottsförebyggande eller trygghetskapande syfte.

Det rapporteras återkommande om situationer där personal inom bl.a. sjukvården utsätts för hot och våld. Ibland följer gängkonflikter med till sjukhuset efter exempelvis skjutningar. Motsvarande problem finns även inom kommunal verksamhet där hot och våld mot personal inom socialtjänsten är vanliga. Likaså förekommer ordningsproblem och brottslighet på och i anslutning till bibliotek och andra kommunala verksamheter.

Kommunerna fyller i sitt grundläggande uppdrag en viktig funktion i det brottsförebyggande arbetet. Det finns emellertid anledning att ytterligare stärka kommunernas brottsförebyggande ansvar. Utöver kommunernas grundläggande uppdrag inom exempelvis skola och socialtjänst fyller även kommunala ordningsvakter och kamerabevakning på brottsutsatta platser en viktig funktion för att förebygga brott och öka kommuninvånarnas trygghet.

Kommuner och regioner som vill sätta upp övervakningskameror behöver i dag söka tillstånd hos Datainspektionen. Handläggningstiden hos Datainspektionen överstiger ofta ett år, vilket allvarligt kan försena viktiga brottsförebyggande och trygghetskapande åtgärder. Samtidigt kan det ifrågasättas i vilken utsträckning som tillståndsförfarandet faktiskt stärker den enskildes integritet.

Att tillståndsplikten för kommuners och regioners kamerabevakning tas bort innebär inte att bevakningen blir oreglerad. De allmänna reglerna om behandling av personuppgifter innebär att kommuner och regioner behöver göra noggranna analyser innan kamerabevakning påbörjas och, på motsvarande sätt som för de brottsbekämpande myndigheterna, göra en intresseavvägning mellan integritetsintresset och bevakningsintresset. Datainspektionen bör dessutom ha till uppgift att utöva tillsyn och ha möjlighet att ingripa mot kamerabevakning som inte lever upp till dataskyddsregleringen.

Johan Forssell (M)

Magdalena Schröder (M)

Mikael Damsgaard (M)

Ellen Juntti (M)

Sten Bergheden (M)